Laat onafhankelijk adviseur ongemoeid

FD 8 maart 2012

Fred de Jong

Banken en verzekeraars moeten vanaf 2013 een aparte rekening aan de consument sturen voor de kosten van advies. De Kamer wil hiermee een gelijk speelveld creëren dat echter niet gelijk is.

Banken en verzekeraars adviseren alleen hun eigen producten. Bij een onafhankelijk financieel adviseur worden meerdere aanbieders en producten in het advies betrokken. Dat is de toegevoegde waarde van de onafhankelijk adviseur. In theorie is deze adviseur beter in staat de consument de beste of meest passende oplossing te adviseren.

Als een consument zelf naar een bank of verzekeraar stapt, weet hij best dat die partijen geen producten van de concurrent adviseren. Bovendien wordt de consument reeds optimaal beschermd door de Wet op het Financieel Toezicht. Deze WFT eist dat partijen die adviseren de persoonlijke situatie en behoefte van de consument in kaart brengen, en op basis van dat 'klantprofiel' een passend advies uitbrengen. De informatie die wordt verschaft moet aan dezelfde eisen voldoen — correct, duidelijk, niet misleidend, et cetera. En iedereen die adviseert, moet gelijkwaardig deskundig en betrouwbaar zijn. Deze wettelijke eisen garanderen een gelijk speelveld.

Qua beloning is er echter een fundamenteel verschil tussen adviseurs van banken en verzekeraars — die aan de kant van de producent staan — en onafhankelijke financieel adviseurs — die aan de kant van de consument staan. Juist door dit verschil te benadrukken gaan consumenten het onderscheid tussen deze twee advieskanalen beter zien en waarderen. Onafhankelijk adviseurs zijn dus niet gebaat bij een gelijk speelveld.

Aparte factuur wekt mogelijk de indruk dat de producent meer doet dan eigen winkelnering

Door nu te regelen dat banken en verzekeraars naast een nota voor de premie of hypotheeklasten een aparte factuur gaan sturen voor de kosten van advies, zullen consumenten het verschil tussen afhankelijke en onafhankelijke adviseurs nog minder kunnen doorgronden. Een aparte factuur wekt mogelijk de indruk dat ook de bank of verzekeraar meer doet dan eigen winkelnering. Deze kosten transparant maken in één totaalfactuur, zoals minister De Jager van Financiën voorstelt, is meer dan voldoende voor de consument om een goed geïnformeerde beslissing over het te raadplegen advieskanaal te nemen.

Het is evident dat de dienstverlening van een onafhankelijk adviseur uitgebreider is en dus waarschijnlijk duurder dan van banken en verzekeraars. Door die toegevoegde waarde nu te maskeren via het streven naar een gelijk speelveld, snijdt de onafhankelijk adviseur zichzelf uiteindelijk in de vingers. Daarnaast zorgt deze maatregel ervoor dat banken en verzekeraars op onnodige kosten worden gejaagd die de consument zal moeten betalen. En de consument zal niet begrijpen dat hij straks twee facturen krijgt van dezelfde partij voor in zijn ogen dezelfde dienstverlening.

Dr. Fred de Jong, zelfstandig onderzoeker en verbonden aan het UvA Amsterdam Centre for Insurance Studies.